

La humanitat

Fundador: LLUIS COMPANYS

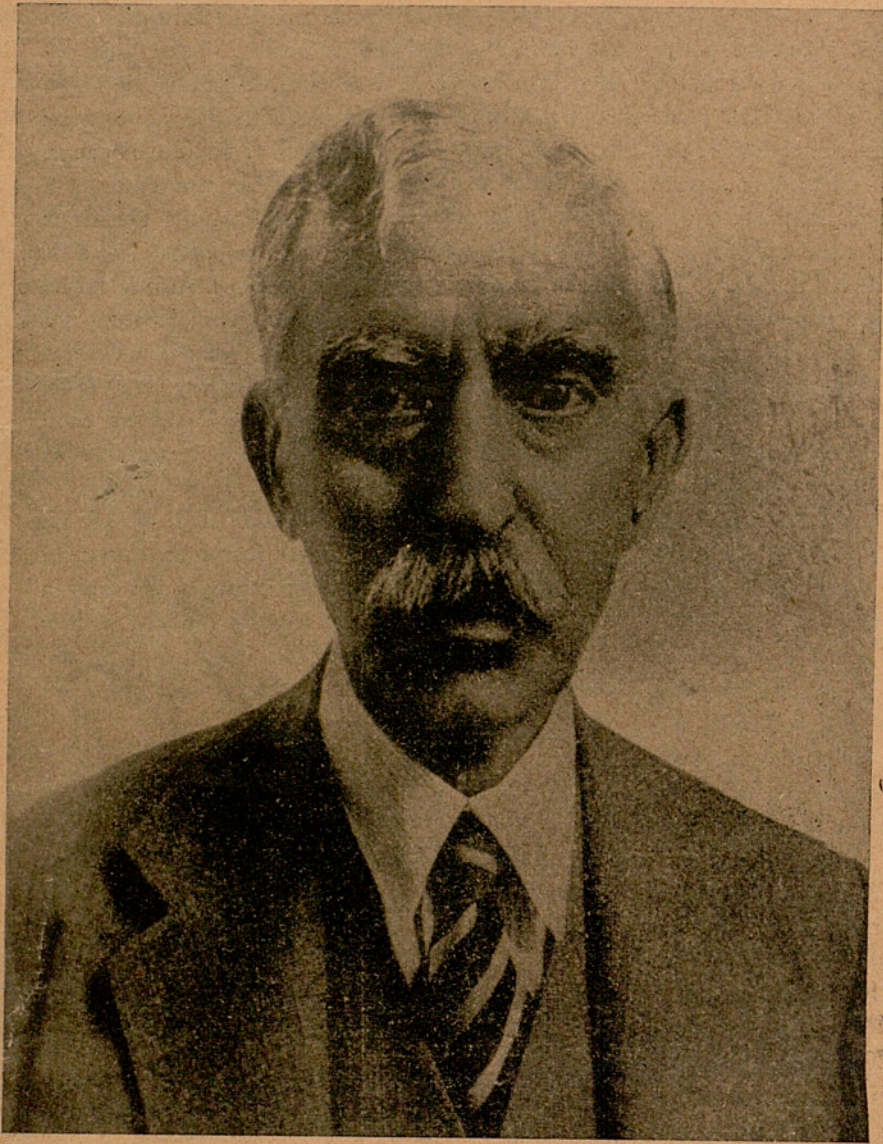
SEGONA ÈPOCA
Any III - Núm. 10

Solicitado el Registro como artículo de Segunda clase en la Adm. de Correos de México, D. F.

Editor: M. Rouret Callol
MEXIC, D. F., Març de 1945

Esquerra Republicana de Catalunya
commemora el 14é. Aniversari de la
seva Fundació

Catorze anys al servei de Catalunya
i de les seves llibertats

Les darreres notícies rebudes de França relacionades amb les activitats portades a terme darrerament en aquell país per estimats amics nostres, són ben esperançadores. Mentre aquestes notícies arriben a les nostres mans d'una manera fidedigna, ratifiquem la nostra confiança en el President interí de la Generalitat de Catalunya

AMUNT CATALANS

El nostre passat és garantia del nostre esdevenidor. A les imatges de llum de la nostra història podem afegir-hi aviat les del retorn victoriós.

(D'un autògraf del President Companys datat a l'exili.)

Sr. JOSEP IRLA

President Interí de la Generalitat de Catalunya.

EDITORIAL

Digna de lloança i mereixedora d'assolir un èxit total (estem segurs que el tindrà) és la iniciativa de l'AGRUPACIO D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA A MEXIC encaminada a celebrar, d'acord amb l'alta direcció del nostre Partit, el XIV Aniversari de la fundació del gran partit de la democràcia catalana.

L'acte pel qual hom vol commemorar aquells dies del mes de març del 1931, quan Espanya es trobava a les acaballes d'un règim d'opressió que durant set anys l'havia tingut sotmesa, quan en el local del "Foment Republicà de Sans" s'aplegaven homes i nuclis ben significats, uns en el camp del nacionalisme, d'altres en el del liberalisme democràtic, molts en el de l'obrisme i en el del republicanisme, tots sense excepció, per tal de cercar punts de coincidència i estructurar, com així en realitat es va fer, un gran instrument polític amb prou força per a contribuir a l'enderrocament de la monarquia i amb prou garanties d'eficàcia per a fer-se càrrec de les responsabilitats del govern si el poble li atorgava, com li atorgà, la seva confiança, aquest acte de commemoració repetim, té avui una significació que no podem deixar de constatar i que a cap dels militants i simpatitzants d'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA, tots ells sensibles a les desventures de la Pàtria, passarà, n'estem segurs, inadvertida.

Evidentment, entre les circumstàncies que privaven en aquella ocasió de la que acabem de fer memòria, i les que avui priven a casa nostra, existeix en certs aspectes una remarcable semblança. Set anys feia aleshores que una dictadura militar havia usurpat els drets del poble i havia conculcat els còdigs fonamentals del país; els capricis d'un home es convertien en ordres i en disposicions arbitràries, sense cap fonament jurídic i, per tant, vexatòries per al poble que, a la força, s'havia de sotmetre. Set anys fa ara també que una dictadura militar menyspreable i plena d'ignominia com totes les dictadures, però molt més cruenta aquesta que l'anterior, a jutjar pels procediments emprats per a vèncer i per a sostenir-se, ve ofegant sota el més crudel dels esclavatges, la nostra terra i la nostra gent.

Ara com adés, els catalans veuen ultratjada la seva bandera i la seva llengua, empresonats i perseguits estimats germans d'ideal, ferida la seva dignitat d'homes i de catalans; ésser català i nacionalista és avui un títol de preferència per a rebre ultratges, tortures i fins les bales dels victimaris. Ara també, però, com abans, el règim imposat pel crim i per la violència està en fallida; les armes que l'aguanten comencen a tremolar espantades, ofegant-se en la sang innocent que han fet vessar; el pes de la culpabilitat per les depredacions comeses fa remoure fins les mateixes arrels del règim mentre que la força de determinats fets històrics assenyalant nous camins de renovació i de progrés fa que no pugui sostenir-se ja per molt més temps el règim feixista que assola Espanya, que oprimeix Catalunya i que constitueix una ofensa vergonyosa per a tot el món civilitzat.

Hi ha, doncs, una analogia prou palesa entre les circumstàncies que es donaven a casa nostra en aquells dies en que va forjar-se ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA i les que actualment es presenten davant dels nostres ulls; allò, però, que no sabem i que fóra abellidor de conèixer és si existeix una

CONSTITUCIO D'UN CONSELL ASSESSOR CATALA

Ha estat publicada a París, el mes de Febrer passat, la constitució d'un Consell Assessor de la Presidència de la Generalitat, amb el fi de preparar la tasca de govern per al recobriment de les Institucions Catalanes.

Aquest Consell, constituït per encàrrec del President interí de la Generalitat, Sr. Josep Irla, és presidit pel Sr. Antoni Rovira i Virgili i presideixen les diverses seccions que l'integren, els senyors Nicolau d'Olwer, Pompeu Fabra, Humbert Torres, Claudi Ametlla, Ramón Nogués, Felip Solà de Canyizares, Ferran Cuito, Martí Barrera, Joan Sauret i Francesc Gené.

Per l'interès i la trascendència d'aquesta informació publicarem tot el que hi faci referència, tan aviat com rebem el report anunciat pels nostres dirigents residents a França.

analogia d'interpretació, pel que fa al sentiment del deure, entre els homes i els nuclis polítics d'aleshores i els d'ara.

Discrepàncies de tàctica més que de doctrina segons adueix un criteri corrent (qüestions personals i petites, més d'acord potser amb la veritat), han estat el corc que ha rosegat l'emigració, no sols desorientant-la pel deslligament o per la contraposició d'uns partits amb els altres, i contribuint a la formació de conglomerats parcials, externament units, íntimament divorciats, sinó arribant a produir dintre de cada partit incompatibilitats i escissions que han afectat encara que en grau menor i sense punt de comparança amb altres, el nostre propi Partit. Per fortuna un elemental sentit de discreció i de tacte polític, més accentuat en aquells sobre els quals pesa una major responsabilitat, existent però aquesta, tanmateix en tothom, ha fet que dins d'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA, a diferència d'altres organitzacions, els estralls no fossin, ni molt menys, irreparables, i que davant els deures que comportaran les bores decisives que es projecten ja en el futur, sensibles als imperatius de la concòrdia, tots els esquerrans sabrem fer honor a aquests deures per tal de millor servir el nostre Partit i Catalunya per sobre de tot.

Per això la iniciativa d'aplegar militants i simpatitzants d'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA en un acte íntim i senzill, però fonament evocador, ens sembla un bell encert per quan, a més del seu simbolisme, serà, sens dubte, un primer pas importantíssim per a una altre aplegament espiritual que ja està en l'ànim de tots; no per a cercar coincidències doctrinals amb mires a l'estructuració d'un organisme polític tota

(Passa a la segona plana)

Servir Catalunya

Per Samuel Morera

Servir Catalunya, per tot bon català, és servir la Pàtria i nosaltres que ens considerem catalans bons, servim Catalunya amb tot fervor perquè avui més que no mai, considerem que la nostra terra és dissortada.

Malauradament, però, s'ha posat de moda entre els catalans que passem el nostre exili en aquesta part del món, conceptuar o titllar de traïdor tot aquell compatriota que no pensi com nosaltres respecte la manera de servir Catalunya. Pasa que moltes vegades és el mateix amor la Pàtria el que ens posa la bena als ulls enterbolint la visió del nostre pensament per no deixar-nos veure clar qui són en realitat aquells que serveixen millor la causa de la nostra terra.

Per la nostra part fa temps que tenim la convicció de que en aquestes hores no pot haver-hi, des de l'emigració, una sola activitat decidida i eficaç sense tenir present en el pensament i en el cor, la dissort dels nostres compatriotes que exiliats en la pròpia pàtria, sofreixen totes les malvestats de l'esclavatge amb la temença constant de que les urpes dels moderns sicaris falangistes caigui sobre d'ells pel que pensen, pel que parlen i com parlen i per tot allò que han estat i encara són.

Cal pensar-hi sempre en els germans de Catalunya que caigueren

(Passa a la segona plana)

FERMESA I FE

per Miquel Santaló

Quan un poble passa una crisi en que tot trontolla, l'esperit crític no s'avé a considerar simplement els fets que es succeeixen. Una tendència instintiva el mou a girar els ulls enrera per esbrinar com i per què s'ha arribat a una situació d'angoixa que pertorba la vida. I si la crisi adquireix categoria universal, l'esperit de crítica, de revisió, de valoració de mots i d'actius i d'orientacions s'aguditzava en forma insospitada. El dubte ho presideix tot i l'home cerca una llum més clara a tots els punts de l'horitzó.

El fenomen va fer-se evident a les darreries de la guerra de 1914-1918 i immediatament després. Què significava el progrés, la cultura, la civilització, l'art, la ciència? Perquè el cert era que costat per costat de les seves conquestes, la humanitat oferia l'espectacle més miserios de desori, de fam, de morts, de piltrafes monstruoses, d'afany imperialistes, de limitacions repugnants, la visió del món produïa una hiperestèsia col·lectiva que cercava arreu la manera d'evitar la possibilitat d'una repetició de tants d'estralls. Ho varem viure en la seva plenitud a França i a Espanya, un país actor i un país relativament espectador de la tragèdia aclaparadora. Nicolau d'Olwer, Rovira i Virgili, Simarro, Baroja, Unamuno, Ortega y Gasset entre altres, varen fer-hi disquisicions de gran interès. El món avançava o reculava? Es superaven les passions bestials o s'afinaven només les formes externes? La ciència era un reactiu saníto o servia per a fer més cruents les lluites? La filosofia conduïa a una solidaritat entre els homes o a aprofundir l'odi i la desconfiança? Quin paper jugaven la instrucció, l'educació i la civilització per a la felicitat dels homes? Va impressionar-nos la imatge del Dr. Simarro, dita en un to d'ironia i d'escepticisme, sobre la importància de l'instrucció com instrument, comparant-la amb el ganivet amb el qual el pare parteix amorosament el pa als seus fills i que pot servir, així mateix, per a estripar el pròxim. Un dolorós exemple d'això han ofert al món l'Alemanya de la creu gamada, l'Itàlia feixista i el falangisme.

Si la tragèdia va ésser esfereïdora en el primer acte de 1914-1918, amb prou feina te parió amb la que patim des del 1936. El refinament de la censura per interès d'Estat redueix les informacions a allò que pot servir els objectius bèlics fins uns límits que no podiem imaginar-nos. L'opinió pública no sab res de la realitat concreta. El vel de la misèria física, moral i econòmica d'aquesta guerra que ha trastornat el món d'un pol a l'altre i d'un meridià a l'antimeridià, no

s'alçará fins d'ací uns anys, quan de la sang vessada no en restaran ni els coàguls, ni de les ferides les cicatrius i les generacions noves ho contemplaran amb un instint biològic que n'esvaïrà els trets més punyents. Mentrestant, al dictat d'un presentiment i de la desesperació l'home d'avui cerca el remei en reunions i conferències prou discutides i discutibles, emprant una nomenclatura que semblava clara des de Plató i Aristòtil i que de tant emprar-la s'ha fet un garbuix ple de confusions: política, república, democràcia, dictadura, oligarquia, socialisme, comunisme... I el monàrquic aspira a socialitzar, el democrata no repara en militar en un partit de classe, al socialista i al comunista no els repugna una dictadura a mida. No es fa necessari també una revisió de mots?

Una revisió de mots i de conductes. Calen posicions clares. Hi guanyarà el que vol el món i trobarem més aviat el camí

(Passa a la última plana)